

Ekonomisk samordning i EU

Lars Calmfors

LO-seminarium

18/3-2011

Varför samordning på EU-nivå?

1. Externaliteter i förhållande till andra länder
 - kapitalförluster för långivare
 - behov av *bail-outs*
 - inflation (euroområdet)
2. Metod för mer bindande regler och (budget)mål
 - regler och (budget)mål för att politiken inte ska bli alltför kortsiktig
 - europeisk *commitment* kan göra regler och mål mer bindande

Områden

- Förstärkning av stabilitetspakten
- Bredare makroekonomisk övervakning
- Starkare nationella finanspolitiska ramverk
- Permanent krishanteringssystem
- Europakt ”för konkurrenskraft och konvergens”

Stabilitetspaktens efterlevnad

- Tidigare och mer gradvisa sanktioner
 - redan i den preventiva delen (för att nå medelfristiga budgetmål)
 - årlig tillväxt av offentliga utgifter får inte överstiga referensvärde för medelfristig BNP-tillväxt
- Större vikt för skuldkriteriet – klarläggande av *sufficiently diminishing debt reduction*
- Omvänd kvalificerad majoritet?
 - det ursprungliga tyska förslaget
 - blockerande minoriteter

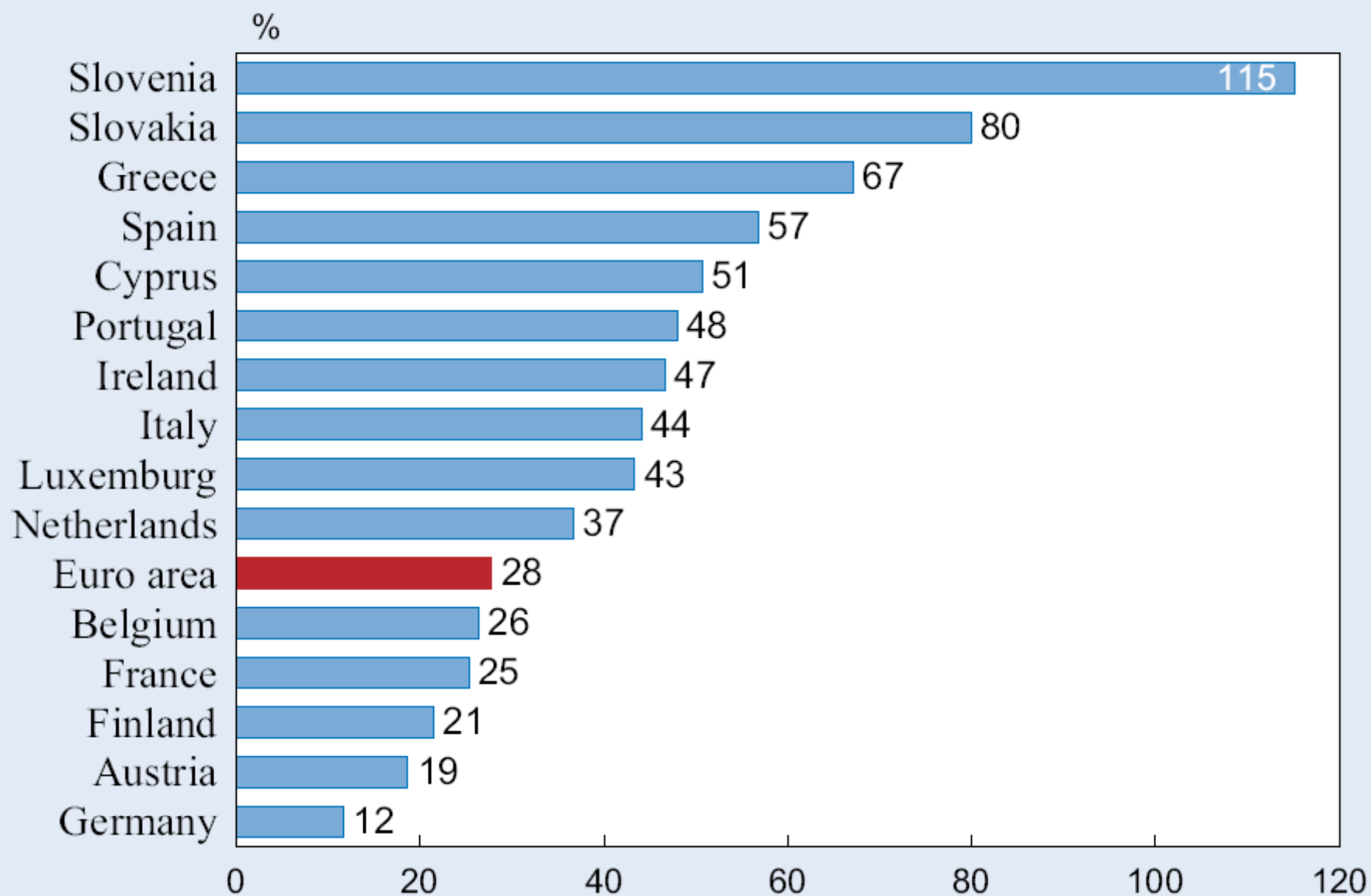
Överträdelser av EUs finanspolitiska regler

	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Belgien										x	x	x
Bulgarien											x	x
Cypern						x					x	x
Danmark												x
Estland												
Finland												x
Frankrike				x	x	x	x		x	x	x	x
Grekland		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Irland										x	x	x
Italien			x		x	x	x	x		x	x	x
Lettland										x	x	x
Litauen										x	x	x
Luxemburg												
Malta						x				x	x	x
Nederländerna					x						x	x
Polen						x	x	x		x	x	x
Portugal			x			x	x	x		x	x	x
Rumänien										x	x	x
Slovakien								x			x	x
Slovenien											x	x
Spanien										x	x	x
Storbritannien					x	x	x			x	x	x
Sverige												
Tjeckien							x				x	x
Tyskland	x			x	x	x	x			x	x	x
Ungern						x	x	x	x	x	x	x
Österrike	x		x			x				x	x	x

Bredare makroekonomisk övervakning

- Tidigare identifiera makroekonomiska obalanser (överhettningar)
- Varningsmekanism - resultattavla
 - bytesbalans
 - utlandsskuld
 - relativa kostnader
 - kredittillväxt
 - tillgångspriser
- Förfarande vid alltför stora obalanser (*Excessive Imbalances Procedure*)
 - möjlighet till finansiella sanktioner

Price developments^{a)} 1995-2009

Nationella finanspolitiska ramverk

- Statistik och redovisning
- *multi-annual fiscal framework*
- *Top-down approach* för budgeten
- Oberoende granskningsorgan (finanspolitiska råd)

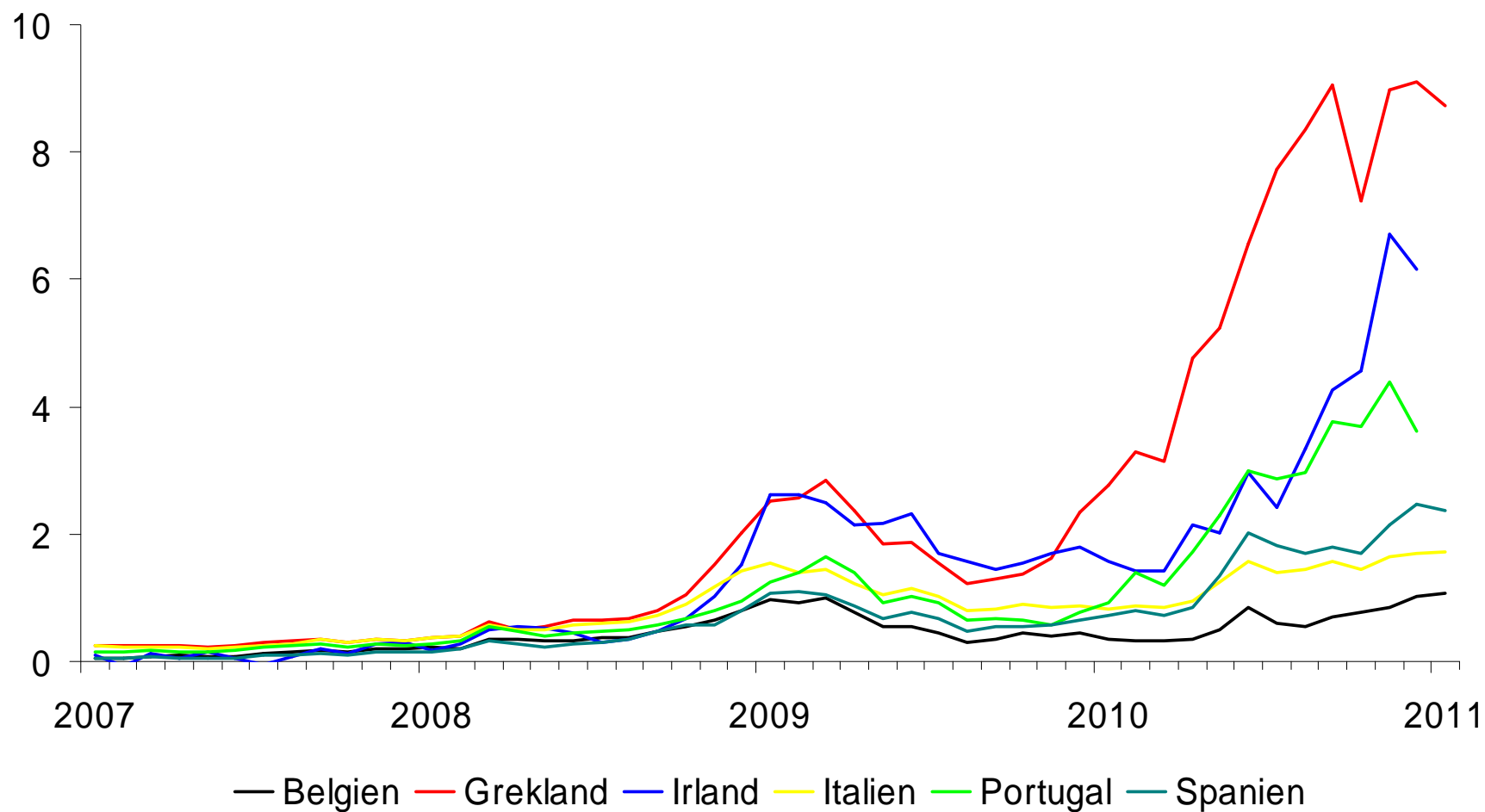
Den europeiska stabilitetsmekanismen

- EFSF (European Financial Stability Facility) förvandlas till ESM (European Stability Mechanism) 2013
 - kapacitet på 500 mdr euro
 - avtalad kapacitet för EFSF ska göras operativ
- Likviditetsstöd om staten bedöms som solvent
- Förhandlingar med långivarna om staten bedöms som insolvent
- Enskilda länder måste låna med *Collective Action Clauses*
 - kvalificerad majoritet av långgivare kan besluta om omstrukturering av lån

Grundläggande problemställning

- Fungerar lösning **från fall till fall?**
- *Moral hazard* kontra risk för systemkollaps
- **Marknadsdisciplinen** har inte fungerat på grund av marknadernas bristande förutseende
- Men **regeldisciplin** har inte heller fungerat
- ECBs roll

Räntedifferenser mot Tyskland på tioåriga statsobligationer, procentenheter

Europakt för konkurrenskraft och konvergens ("fokuserad och handlingsorienterad")

- Mer ambitiösa åtaganden för euroländer plus andra som vill ansluta sig
- Misch-masch av frågor
- Löneutveckling i linje med produktiviteten
 - "iakttagande av nationella traditioner på arbetsmarknaden"
 - lönesättningsarrangemangen (centraliseringsgraden, indexering)
 - offentlig sektor
 - avreglering, utbildning, FoU, infrastruktur

Europakten forts.

- Sysselsättning
- Offentliga finanser
 - pensionssystem och långsiktig hållbarhet
 - nationella finanspolitiska regler
- Finansiell stabilitet